

**PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
BURSY
w ZSZ Nr 1
w STARACHOWICACH**

I. Cele i zadania wychowawcze i profilaktyczne Bursy Szkolnej w Zespole Szkół Zawodowych Nr 1 w Starachowicach:

Zadania Bursy są podporządkowane nadrzędnemu celowi, jakim jest wszechstronny rozwój wychowanka w wymiarze emocjonalnym, społecznym, kulturalnym, moralnym, ekologicznym, zdrowotnym i intelektualnym oraz eliminowanie negatywnych zachowań wychowanków, budowanie pożądanych postaw oraz promowanie zdrowego stylu życia

Bursa jako środowisko wychowawczo - opiekuńcze ma za zadanie wspomagać wychowanków w osiąganiu wszechstronnego rozwoju, kształtować prawidłowe postawy społeczne, umożliwić korygowanie deficytów w celu optymalizacji osiągnięć edukacyjnych wychowanków oraz zapobiegać zagrożeniom poprzez oddziaływania profilaktyczne oraz wspierać podopiecznych w sytuacjach trudnych. **Do zadań Bursy należy więc:**

1. Organizowanie przedsięwzięć wspierających wychowanków w rozwoju psychospołecznym poprzez promocję postaw prospołecznych
2. Dostarczanie wychowankom wiedzy w zakresie ich odpowiedzialności za własne działania, umiejętności i zachowania,
3. Ukazanie korzyści wynikających z przestrzegania zasad społecznych,
4. Przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu poprzez wypracowanie wspólnych zasad, norm i procedur obowiązujących w Bursie, aby zapewnić :
 - bezpieczny pobyt wychowanków,
 - przyjazną atmosferę w Bursie,
 - przestrzeganie przez podopiecznych norm,
 - przeciwdziałanie agresji i cyberprzemocy,
5. Wsparcie w realizacji obowiązku nauki: monitorowanie frekwencji i ocen szkolnych.
6. Współpraca z Młodzieżową Radą Bursy na rzecz wzmocnienia jej roli we współdecydowaniu,
7. Podejmowanie współpracy z instytucjami wspierającymi Bursę w realizowaniu profilaktyki zdrowia.
8. Zapobieganie niepowodzeniom w nauce: wsparcie procesu edukacji wychowanka, zapewnienie optymalnych warunków do nauki, pomoc wychowankom z problemami w nauce, obserwacja zainteresowań wychowanka, jego szczególnych predyspozycji i potrzeb.
9. Ochrona zdrowia poprzez diagnozę środowiska wychowanka, przedsięwzięć na rzecz profilaktyki, interwencję.
 - profilaktyka zachowań ryzykownych,
 - promocja zdrowego stylu życia,

- ochrona zdrowia psychicznego i fizycznego,
- zapobieganie uzależnieniom.

II. Priorytety wychowawcze i profilaktyczne:

1. Wszechstronne kształcenie osobowości wychowanka poprzez:

- a) wspomaganie rozwoju emocjonalnego, społecznego, intelektualnego, zdrowotnego, moralnego i ekonomicznego,
- b) utrwalanie akceptowanych społecznie zachowań (w szkole, grupie wychowawczej, rodzinie, środowisku lokalnym),
- c) rozwijanie samodzielności myślenia, wielopoglądowości, tolerancji, aktywności społecznej,
- d) dbałość o realizację obowiązku nauki oraz podniesienie frekwencji w obowiązkowych zajęciach edukacyjnych w szkole, **niesienie pomocy w nauce w celu poprawienia ocen i osiągnięcia sukcesów edukacyjnych.**
- e) uczenie szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego oraz przygotowanie do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie w duchu dziedzictwa kulturowego, poszanowania tradycji i postaw patriotycznych. **Kształtowanie postawy odpowiedzialności za region i ojczyznę oraz za bezpieczeństwo własne i innych.**
- f) przygotowanie wychowanków do aktywnego udziału w życiu kulturalnym,
- g) kształtowanie aktywnej postawy wobec współczesnych problemów cywilizacyjnych,
- h) **wspomaganie wychowawczej roli rodziny, poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelna diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo – profilaktycznego,**
- i) **wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego. Rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych. Podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym.**
- j) praca z uczniem zdolnym, rozwijanie jego potencjału i talentu, stymulowanie jego umiejętności, poszerzanie wiedzy,

2. Zapewnienie wychowankom bezpieczeństwa na terenie Bursy poprzez wdrożenie działań profilaktycznych, współpracę ze środowiskiem zewnętrznym (Policją, Poradniami Psychologiczno- Pedagogicznymi), Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej, Miejskim ośrodkiem Pomocy Społecznej, Strażą Miejską).

3. Pomoc w pokonywaniu niepowodzeń szkolnych (trudności w nauce, wagary).

4. **Kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych.** Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej. Promowanie zdrowego stylu życia (np. aktywne formy spędzania wolnego czasu).
5. **Wspieranie młodzieży z doświadczeniem migracyjnym w adaptacji w środowisku rówieśniczym i szkolnym.** Wspieranie nauczania języka polskiego jako obcego.
6. **Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie.** Promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci, rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w internecie, poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli nowoczesnych technologii, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji oraz korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej. Pomoc w dostosowaniu społecznym (przestrzeganie norm i regulaminów, zagrożenia związane z piciem alkoholu, zażywaniem środków odurzających, zagrożenia związane z cyberprzemocą).
7. **Profilaktyka przemocy rówieśniczej, zdrowie psychiczne dzieci i młodzieży, wsparcie w kryzysach psychicznych, profilaktyka uzależnień.**

III. Formy oddziaływań:

1. zajęcia warsztatowe,
2. badania ankietowe,
3. praca metodami aktywizującymi,
4. prelekcje,
5. wywiad środowiskowy,
6. rozmowy indywidualne.

IV. Podmioty objęte programem oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych:

- wychowankowie i ich rodzice.

V. Realizatorzy Programu Wychowawczo- Profilaktycznego:

Założenia programowe realizowane będą w oparciu o współpracę wszystkich wychowawców zatrudnionych w Bursie, pedagoga i psychologa szkolnego współdziałanie z rodzicami oraz przedstawicielami instytucji wspomagających Bursę.

VI. Ewaluacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego:

Monitorowanie realizowanych zadań odbywa się na bieżąco. Ewaluacji dokonuje się po zakończeniu każdego etapu działań. Sformułowane wnioski służą do dokonywania zmian i modyfikacji w Programie. Ewaluacja uwzględnia opinie i wnioski wszystkich grup uczestniczących w realizacji Programu.

Narzędzia monitorowania i ewaluacji:

- 1) obserwacja zachowań wychowanków,
- 2) analiza dokumentacji wychowanków,
- 3) ankiety dla wychowawców Bursy,
- 4) ankiety dla rodziców,
- 5) wywiady z nauczycielami, wychowawcami w szkole, pedagogami szkolnymi, kuratorami,
- 6) analiza sposobu realizacji zadań Bursy.

VII. Zadania i sposoby realizacji:

Zadania główne	Zadania szczegółowe	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Termin
1. Organizowanie środowiska wychowawczego Bursy.				
<i>Działania stymulujące właściwy rozwój wychowanka</i>	Diagnozowanie środowiska wychowawczego wychowanka i warunków życia (ze szczególnym uwzględnieniem uczniów nowo przyjętych do Bursy)	Ankieta, wywiad środowiskowy, sprawozdania wychowawców	Wychowawcy, pedagog, psycholog	Wrzesień - październik, według potrzeb przez cały rok szkolny

	Zapoznanie wychowanków i rodziców z założeniami Programu Wychowawczo-Profilaktycznego	Podczas zajęć z wychowawcą, na zebraniu z rodzicami, program zamieszczony jest na stronie internetowej Bursy	Wychowawcy, wicedyrektor	wrzesień
	Podjęcie współpracy ze specjalistycznymi instytucjami w zakresie udzielania wsparcia i pomocy psychologiczno- pedagogicznej uczniom w trudnych sytuacjach życiowych	Konsultacje ze specjalistami (Poradnia P-P, Policja i innymi w zależności od specyfiki problemu)	Dyrektor, wychowawcy, pedagog, psycholog	Cały rok szkolny
	Rozpoznanie sytuacji materialnej środowiska rodzinnego ucznia- pomoc w działaniach proceduralnych związanych z otrzymaniem pomocy finansowej w postaci: stypendium szkolnego, zasiłku szkolnego, pomoc finansowa MOPS, GOPS	Rozmowy indywidualne, wywiad środowiskowy	Dyrektor, wicedyrektor, wychowawcy, pedagog, psycholog	Według potrzeb, cały rok szkolny
<i>Działania związane z kontrolą spełniania obowiązku szkolnego</i>	Motywowanie wychowanków do regularnego uczęszczania na zajęcia edukacyjne, informowanie o konsekwencjach braku systematyczności w spełnianiu tego obowiązku oraz uświadamianie roli i znaczenia kształcenia we współczesnych realiach społeczno-gospodarczych	Rozmowy z wychowankami, prelekcje, monitorowanie dzienników elektronicznych	Wychowawcy, pedagog, psycholog	Cały rok szkolny
	Systematyczne monitorowanie frekwencji na zajęciach edukacyjnych	Systematyczne wizyty w szkołach, kontakt z wychowawcami klas, pedagogami w	Wychowawcy, pedagog, psycholog	Cały rok szkolny

		szkołach, rozmowy indywidualne. W razie potrzeby z dyrektorami szkół. Wgląd do dziennika elektronicznego.		
2. Dbłość o wszechstronny rozwój osobowości wychowanka w poszczególnych obszarach.				
<i>Obszar społeczny</i>	Rozwijanie umiejętności komunikacji interpersonalnej	Zajęcia warsztatowe, zajęcia integrujące w grupie, zajęcia informacyjno - edukacyjne, pogadanka, dyskusja	Wychowawcy, pedagog, psycholog, Młodzieżowa Rada Bursy	Na bieżąco, cały rok szkolny
	Kształtowanie umiejętności współpracy w grupie			
	Wychowanie w poszanowaniu wartości rodziny, wartości społecznych- rozwijanie poczucia przynależności do określonej społeczności oraz postawy patriotycznej			
	Kształtowanie pozytywnych postaw i tolerancji wobec różnych poglądów oraz osób niepełnosprawnych, chorych, słabych- rozwijanie postawy empatii			
	Rozwijanie i wzmacnianie stopnia kultury osobistej wychowanka, umiejętności samodzielnego korygowania własnego postępowania, rozwijanie autorefleksji			
<i>Obszar emocjonalny</i>	Kształtowanie umiejętności radzenia sobie z własnymi emocjami w sytuacjach trudnych, problemowych, konfliktowych. Wzmacnianie modelu pozytywnego obrazu siebie i samoakceptacji	Zajęcia warsztatowe, rozmowy indywidualne	Wychowawcy, pedagog, psycholog	Cały rok szkolny

<i>Obszar kulturalny</i>	Wychowanie w poszanowaniu tradycji oraz dziedzictwa kulturowego	Wyjścia do miejsc o znaczeniu kulturowym	Wychowawcy, pedagog, psycholog	Cały rok szkolny
	Wskazanie uczniom sposobów uczestnictwa w życiu kulturalnym			
	Promowanie czytelnictwa wśród wychowanków			
<i>Obszar moralny</i>	Uwrażliwienie wychowanków na potrzeby innych, w tym konieczność niesienia pomocy potrzebującym. Promowanie postaw etycznych. Kształtowanie umiejętności oceniania i korygowania własnego postępowania.	Udział w akcjach charytatywnych	Wychowawcy, pedagog, psycholog	Według potrzeb, cały rok szkolny
<i>Obszar zdrowotny</i>	Uświadomienie wychowankom potrzeby dbałości o własne zdrowie i kondycję fizyczną. Zapoznanie uczniów z konsekwencjami uzależnień. Zachęcanie uczniów do udziału w zajęciach sportowo-rekreacyjnych.	Zajęcia sportowe, profilaktyczne	Wychowawcy, pedagog, psycholog	Cały rok szkolny
<i>Obszar intelektualny</i>	Motywowanie uczniów do nieustannego rozwijania swoich możliwości intelektualnych. Zapoznanie uczniów ze strategiami uczenia się w celu zwiększenia efektywności kształcenia. Umożliwienie uczniom rozwijania i pogłębiania zainteresowań, talentów i pasji. Korygowanie deficytów utrudniających uczniom osiągnięcie pożądanego efektów edukacyjnych. Dokształcanie umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym.	Zajęcia warsztatowe, koła zainteresowań, współpraca z instytucjami, wychowawcami i dyrekcją szkoły	Wychowawcy, pedagog, psycholog	Cały rok szkolny

Obszar ekologiczny	Kształtowanie właściwej postawy wobec środowiska naturalnego.	np. obchody „Dnia Ziemi”, udział w akcji „Sprzątanie Świata”, konkursy ekologiczne	wychowawcy	Cały rok szkolny
3. Wzmacnianie postawy patriotycznej.				
Kształtowanie postaw patriotycznych	Wdrażanie szacunku dla tradycji, regionalnych i państwowych poprzez aktywne uczestnictwo w uroczystościach państwowych zgodnie z <i>Kalendarzem Świąt i Uroczystości Bursy</i> . Rozwijanie zainteresowania kulturowymi wartościami regionu. Kształtowanie uczuć patriotycznych, budzenie wrażliwości moralnej, uczenie szacunku dla symboli narodowych oraz miejsc o szczególnym znaczeniu dla narodu. <i>Kształtowanie postaw odpowiedzialności za region i ojczyznę, dbałości o bezpieczeństwo własne i innych.</i>	Okolicznościowe spotkania, apele, udział w uroczystościach państwowych i lokalnych	Dyrektor, wychowawcy	Na bieżąco, cały rok szkolny zgodnie z <i>Kalendarzem Świąt i Uroczystości Bursy</i>

4. Zapobieganie niepowodzeniom w nauce.		
Wsparcie procesu edukacji wychowanka	Motywowanie wychowanka do nauki.	1. Organizowanie konkursów tematycznych

		i logicznych. 2. Zachęcanie wychowanków do aktywności intelektualnej. 3. Nagradzanie wychowanków za dobre wyniki w nauce oraz zachowanie. 4. Obserwowanie osiągnięć szkolnych wychowanka.
	Zapewnienie optymalnych warunków do nauki.	1. Organizowanie dodatkowych pomieszczeń do nauki. 2. Przestrzeganie rozkładu dnia, w tym czasu na naukę własną.
	Pomoc wychowankom z problemami w nauce.	1. Organizowanie samopomocy koleżeńskiej. 2. Prowadzenie rozmów wspierających lub/i terapeutycznych z wychowankami. 3. Kierowanie wychowanków ze znacznymi trudnościami w nauce (rodziców) do PPP. 4. Pomoc w nauce oferowana przez wychowawców w ramach ich kompetencji dla chętnych wychowanków.
	Obserwacja zainteresowań wychowanka, jego szczególnych predyspozycji i potrzeb. Wzmocnienie roli doradztwa zawodowego.	1. Prowadzenie diagnozy zainteresowań wychowanków (wywiad). 2. Zachęcanie do rozwijania zainteresowań w sekcjach i kołach Bursy. 3. Prowadzenie spotkań z zakresu zawodoznawstwa. 4. Prowadzenie konsultacji psychologicznych. 5. Prowadzenie rozmów z wychowankami i rodzicami na temat zainteresowań i predyspozycji. 6. Zachęcanie do udziału w turniejach, imprezach okolicznościowych, rozgrywkach sportowych w Bursie oraz poza nią.
	Wspieranie nauczania języka polskiego jako obcego.	1. Rozmowy z wychowankami mającymi trudności w komunikowaniu się w języku polskim. 2. Zajęcia dodatkowe wspierające naukę języka

		polskiego.
<i>Troska o realizację obowiązku nauki</i>	Monitorowanie frekwencji i ocen szkolnych. Wgląd do dzienników elektronicznych.	1. Kontaktowanie się ze szkołą w sprawach dydaktyki i wychowania. 2. Informacja zwrotna z pedagogami szkolnymi i wychowawcami klas. 3. Prowadzenie rozmów z wychowankami na temat konsekwencji wagarów. 4. Powiadamianie rodziców o niepowodzeniach szkolnych. 5. Okresowa ocena sytuacji wychowawczej w grupie z uwzględnieniem bieżących ocen, frekwencji i zachowania wychowanków w szkole.
5. Ochrona zdrowia.		
<i>Promocja zdrowego stylu życia</i>	Ochrona zdrowia psychicznego i fizycznego. Wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży. Profilaktyka przemocy rówieśniczej, wsparcie w kryzysach psychicznych, profilaktyka uzależnień.	1. Zachęcanie wychowanków do aktywnego wypoczynku. 2. Organizowanie zajęć sportowych na terenie Bursy – siłownia, aerobik, turystyka. 3. Organizowanie rozgrywek sportowych. 4. Dostarczanie informacji o chorobach zakaźnych i nowotworowych. 5. Zachęcanie do udziału w grach logicznych i zręcznościowych. 6. Prowadzenie rozmów na temat prawidłowych nawyków żywieniowych. 6. Organizowanie warsztatów kulinarnych. 7. Zachęcanie do udziału w spotkaniach ze specjalistami w sprawach żywieniowych. 8. Prowadzenie akcji proekologicznych. 9. Organizowanie konkursów o tematyce prozdrowotnej. 10. Udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów

	Promowanie higieny cyfrowej i bezpiecznego poruszania się w sieci, rozwijanie umiejętności krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie.	natury psychicznej. 11. Organizowanie zajęć relaksacyjnych i warsztatów na temat radzenia sobie ze stresem. 12. Informowanie o możliwości skorzystania z usług psychologa i pedagoga Bursy. 13. Udzielanie porad przez psychologa i pedagoga Bursy. 14. Organizowanie zajęć o tematyce bezpieczeństwa w sieci, gazetki informacyjne, filmy instruktażowe.
	Profilaktyka zachowań ryzykownych.	1. Prowadzenie rozmów w zakresie podejmowania wczesnych kontaktów seksualnych. 2. Przestrzeganie przed konsekwencjami zachowań brawurowych. 3. Informowanie o konsekwencjach spożywania i nadużywania środków odurzających. 4. Udzielanie porad przez psychologa i pedagoga Bursy. 5. Realizowanie programów autorskich profilaktycznych, tworzonych przez zespoły wychowawców. 6. Kierowanie wychowanków (rodziców) do specjalistycznych placówek.
6. Przeciwdziałanie niedostosowaniu		

społecznemu.		
<i>Bezpieczny pobyt wychowanków</i>	Dbłość o przyjazną atmosferę w Bursie.	1. Otoczenie opieką nowo przybyłych wychowanków. 2. Przeprowadzenie wstępnego wywiadu środowiskowego wychowanka. 3. Organizowanie imprez okolicznościowych kultywujących tradycję placówki. 4. Zachęcanie wychowanków do udziału w życiu kulturalnym Bursy. 5. Dbanie o relacje interpersonalne członków społeczności Bursy. 6. Wdrażanie zasad dobrego wychowania i właściwego zachowania się w różnych sytuacjach.
	Przestrzeganie norm i zasad.	1. Zapoznanie wychowanków ze Statutem obowiązującym w Bursie, zasadami, regulaminami, procedurami. 2. Konsekwentne stosowanie zasad, regulaminów i procedur. 3. Uświadamianie własnych praw i uczenie szanowania praw innych.
	Przeciwdziałanie agresji.	1. Reagowanie w sytuacjach kryzysowych. 2. Prowadzenie rozmów w zakresie wyboru postaw bez przemocy i agresji wobec innych.
<i>Promocja zachowań prospołecznych</i>	Nauka postaw prospołecznych.	1. Uczenie umiejętności takich jak: empatia, tolerancja, sposoby porozumiewania się, mediacje.
	Angażowanie w działalność prospołeczną.	1. Zachęcanie wychowanków do udziału w akcjach na rzecz innych oraz udziału w wolontariacie.
<i>Zapobieganie uzależnieniom</i>	Diagnoza środowiska wychowanka. Przedsięwzięcia na rzecz profilaktyki.	1. Obserwowanie i ewidencjonowanie zachowań dysfunkcyjnych i ryzykownych.

	Interwencja.	2. Diagnozowanie zjawiska eksperymentowania i używania substancji psychoaktywnych. 3. Informowanie o konsekwencjach zdrowotnych i prawnych związanych z posiadaniem i używaniem środków psychoaktywnych. 4. Przestrzeganie przed uzależnieniem od Internetu, zwrócenie uwagi na odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznych. 5. Prowadzenie konsultacji z psychologiem i pedagogiem. 6. Organizowanie spotkań ze specjalistami. 7. Zawieranie kontraktów, zobowiązań z wychowankami w celu modyfikacji jego zachowań. 8. Kierowanie wychowanków i rodziców do specjalistów oraz placówek oferujących fachową pomoc.
--	--------------	---